

PRIOPĆENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom uporabe podataka obvezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR VIII

SARAJEVO, 30.04.2018.

BROJ/ NUMBER 3

EKONOMSKE STATISTIKE

INDEKS PROIZVOĐAČKIH CIJENA INDUSTRIJE U BOSNI I HERCEGOVINI U OŽUJKU 2018. GODINE

PRODUCER PRICE INDEX IN BOSNIA AND HERZEGOVINA IN MARCH 2018

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)

U ožujku 2018.godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda za ukupnu industriju su zabilježile pad nivoa cijena za 1,1%, dok su u odnosu na isti mjesec prethodne godine više za 2,8%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

U ožujku 2018. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu su zabilježile rast za 1,9%, dok su u odnosu na isti mjesec prethodne godine zabilježile rast za 1,3%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu

U ožujku 2018. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu su zabilježile rast za 0,5% dok su u odnosu na isti mjesec prethodne godine zabilježile rast od 5,2%.

Agregati GIG-a

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)

U ožujku 2018. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su porasle u Energiji za 0,8% te Trajnim potrošačkim dobrima za 0,2%, dok je pad zabilježen u Intermedijarnim proizvodima za 0,1%, Kapitalnim za 0,6% te Netrajnim proizvodima za 1,1%.

U ožujku 2018.godine u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine proizvođačke cijene više su u Energiji za 7,4%, Intermedijarnim proizvodima za 0,7%, Trajnim proizvodima za 0,5% te Netrajnim proizvodima za 2,8%, dok je pad zabilježen u Kapitalnim proizvodima za 0,3%.

Producer prices of industrial products (total)

In March 2018 as compared to previous month, Producer prices of industrial products for total industry recorded a price level decrease by 1,1%, whilst compared to the same month of the previous year they increased by 2,8%.

Industrial producer prices on the domestic market

In March 2018 as compared to a previous month, the producer prices of industrial products recorded an decrease by 1,9%, whilst as compared to the same month of previous year they recorded a increase by 1,3%.

Industrial producer prices on the nondomestic market

In March of 2018 as compared to a previous month, the producer prices of industrial products on nondomestic market, recorded an increase by 0,5% whilst as compared to the same month of previous year they recorded a increase by 5,2%.

MIG aggregates

Producer prices of industrial products (total)

In March 2018 as compared to previous month the producer prices of industrial products increased in Energy by 0,8% and Consumer durables by 0,2%, whilst the decrease was recorded in Intermediate products by 0,1%, Capital products by 0,6% and Consumer non-durables by 1,1%.

In March 2018 as compared to the same month of previous year, the price increase was recorded in Energy by 7,4%, Intermediate products by 0,7%, Consumer durables by 0,5% and non-durables by 2,8%, whilst the decrease was recorded in Capital products by 0,3%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

U ožujku 2018. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu više su u Energiji za 0,8%, Kapitalnim i Trajnim proizvodima za 0,2%, dok je pad zabilježen u Intermedijarnim proizvodima za 0,4% te Netrajnim proizvodima za 1,9%.

U ožujku 2018. godine u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine, zabilježen je rast cijena u Energiji za 5,7%, Intermedijarnim proizvodima za 1,2%, Kapitalnim proizvodima za 1,3%, Trajnim proizvodima za 0,8% te Netrajnim za 1,3%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu

U ožujku 2018.godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu više su u Energiji za 0,7% i Netrajnim dobrima za 0,5%, dok je pad zabilježen u Kapitalnim proizvodima za 0,9% te Trajnim potrošačkim dobrima za 0,1%,

U ožujku 2018.godine u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda porasle su u Energiji za 8,7%, Intermedijarnim proizvodima za 0,5% te Netrajnim proizvodima za 5,2%, dok je pad zabilježene u Kapitalnim te Trajnim proizvodima za 0,8%.

Industrial producer prices on the domestic market

In March 2018 as compared to the previous month the price increase on domestic market was recorded in Energy by 0,8%, Capital products and Consumer durables by 0,2%, whilst the decrease was recorded in Intermediate products by 0,4% and Consumer non-durables by 1,9%.

In March 2018 as compared to the same month of the previous year, the producer prices increased in groups of Energy by 5,7%, Intermediate products by 1,2%, Capital products by 1,3%, Consumer durables by 0,8% and non-durables by 1,3%.

Industrial producer prices on the nondomestic market

In March 2018 as compared to previous month the price increased on nondomestic market was recorded in Energy by 0,7% and Consumer non-durables by 0,5%, whilst the decrease was recorded in Capital products by 0,9% and Consumer durables by 0,1%.

In March 2018 as compared to the same month of the previous year, the prices increased in Energy by 8,7%, Intermediate products by 0,5% and Consumer non-durables by 5,2%, whilst the decrease was recorded in Capital products and Consumer durables by 0,8%.

Industrijska područja KD-a.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)

U ožujku 2018. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su više u Vađenju ruda i kamena za 0,2%, dok je pad zabilježen u Prerađivačkoj industriji za 0,1% i Proizvodnji električne energije za 6,2%.

U poređenju sa istim mjesecom prethodne godine rast cijena je zabilježen u Vađenju ruda i kamena za 1,8%, Prerađivačkoj industriji za 3,5%, dok je pad zabilježen u Proizvodnji električne energije za 0,7%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

U ožujku 2018. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su više u Vađenju ruda i kamena za 0,1%, dok je pad zabilježen u Prerađivačkoj industriji za 0,6% i Proizvodnji električne energije za 6,3%.

U poređenju sa istim mjesecom prethodne godine rast cijena je zabilježen u Vađenju ruda i kamena za 1,6%, u Prerađivačkoj industriji za 1,9%, dok je pad zabilježene u Proizvodnji električne energije za 0,7%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu

U ožujku 2018.godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su više u Vađenju ruda i kamena za 0,2%, u Prerađivačkoj industriji za 0,5%, te u Proizvodnji električne energije za 3,9%.

U ožujku 2018. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine proizvođačke cijene su porasle u Vađenju ruda i kamena za 0,9%, Prerađivačkoj industriji za 5,3%, dok je pad razine cijena zabilježen u Proizvodnji električne energije za 8,4%.

KD Industrial sections and divisions

Producer prices of industrial products (total)

In March 2018 as compared to previous month the producer prices increased in Mining and quarrying by 0,2%, whilst the decrease was recorded in Manufacturing by 0,1% and Electricity by 6,2%.

In March 2018 as compared to previous month the prices increased in Mining and quarrying by 1,8%, Manufacturing by 3,5%, whilst the decrease was recorded in Electricity by 0,7%.

Producer prices of industrial products on domestic market

In March 2018 as compared to previous month the producer prices increased in Mining and quarrying by 0,1%, whilst the decrease was recorded in Manufacturing by 0,6% and Electricity by 6,3%.

In March 2018 as compared to the same month of the previous year, the prices increased in Mining and quarrying by 1,6%, Manufacturing by 1,9%, whilst the decrease was recorded in Electricity by 0,7%.

Producer prices of industrial products on non-domestic market

In March 2018 as compared to previous month the prices of industrial products increased in Mining and quarrying by 0,2%, Manufacturing by 0,5% and Electricity by 3,9%.

In March 2018 as compared to the same month of the previous year the producer prices increased in Mining and quarrying by 0,9%, Manufacturing by 5,3% whilst the decrease was recorded in Electricity by 8,4%.

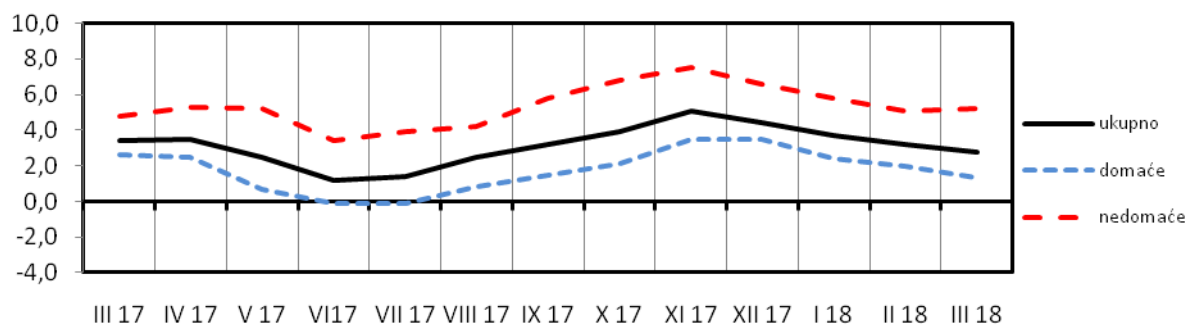
Indeks proizvođačkih cijena u Bosni i Hercegovini u ožujku 2018. godine
Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina in March 2018

Opis prema NACE i PRODCOM-u	Domaće tržište/ domestic market		Nedomaće tržište/non-domestic market		Ukupno tržište/ total market		Description by NACE and PRODCOM
	III 2018 II2018	III 2018 III 2017	III 2018 II2018	III 2018 III 2017	III 2018 II2018	III 2018 III 2017	
UKUPAN INDEKS	98.1	101.3	100.5	105.2	98.9	102.8	TOTAL INDEX
PREMA GLAVNIM INDUSTRIJSKIM SKUPINAMA (GIG)	94.6	98.4	100.7	101.1	95.1	98.6	BY MAIN INDUSTRIAL GROUPS (MIG)
Energija	100.8	105.7	100.7	108.7	100.8	107.4	Energy
Intermedijarni proizvodi	99.6	101.2	100.0	100.5	99.9	100.7	Intermediate goods
Kapitalni proizvodi	100.2	101.3	99.1	99.2	99.4	99.7	Capital goods
Trajni proizvodi za široku uporabu	100.2	100.8	99.9	99.2	100.2	100.5	Durable consumer goods
Netrajni proizvodi za široku uporabu	98.1	101.3	100.5	105.2	98.9	102.8	Non-durable consumer goods
B Vađenje ruda i kamena	100.1	101.6	100.2	100.9	100.2	101.8	B Mining and quarrying
5 Vađenje ugljena i lignita; vađenje treseta	100.2	101.3	100.0	99.7	100.1	101.1	5 Mining of coal and lignite; extraction of peat
7 Vađenje ruda metala	100.3	104.6	100.4	115.8	100.3	104.0	7 Mining of metal ores
8 Vađenje ostalih ruda i kamena	100.2	100.5	100,0	103.2	100.2	100.8	8 Other mining and quarrying
C Prerađivačka industrija	99.4	101.9	100.5	105.3	99.9	103.5	C Manufacturing
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	100.1	101.1	99.6	100.8	100.0	101,0	10 Manufacture of food product
11 Proizvodnja pića	100,0	100.5	99.8	99.6	100.0	100.4	11 Manufacture of beverages
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	99.9	109.3	100,0	97.2	99.9	107.0	12 Manufacture of tobacco products
13 Proizvodnja tekstila	100.1	99.8	100.0	100.5	100.1	100.3	13 Manufacture of textiles
14 Proizvodnja odjeće	100.9	99.0	105.5	107.6	102.6	102.1	1 4 Manufacture of wearing apparel
15 Proizvodnja kože i sličnih proizvoda	100.0	99.7	100.4	98.5	100.2	98.9	1 5 Manufacture of leather and similar products
16 Prerada drveta i proizvoda od drveta i pluta. osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	97.1	103.3	99.9	103.2	99.0	103.3	1 6 Manufacture of wood and products and wood and cork. except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	101.7	103.2	100.9	111.7	101.2	109.0	1 7 Manufacture of paper and paper products
18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	100.4	103.6	*	*	100.4	103.6	1 8 Printing and reproduction of recorded media
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	93.2	93.8	100.6	101.8	95.2	96.0	1 9 Manufacture of coke and refined petroleum products

Opis prema NACE i PRODCOM-u	Domaće tržište/ domestic market		Nedomaće tržište/non- domestic market		Ukupno tržište/ total market		Description by NACE and PRODCOM		
	III 2018 II2018	III 2018 III 2017	III 2018 II2018	III 2018 III 2017	III 2018 II2018	III 2018 III 2017			
	20	Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	102.1	100.5	99.5	104.2		100.3	103.0
21	Proizvodnja osnovnih farmaceutskih	100.0	95.6	100.0	91.1	100,0	93.7	21	Manufacture of pharmaceuticals and
22	Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	100.1	100.3	100.0	102.8	100.1	101.5	22	Manufacture of rubber and plastic products
23	Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	99.6	101.9	100.0	101.4	99.7	101.9	23	Manufacture of other non-metallic mineral products
24	Proizvodnja baznih metala	101.9	114.9	101.3	115.9	101.5	115.5	24	Manufacture of basic metals
25	Proizvodnja proizvoda od metala, osim mašina i opreme	99.9	104.9	99.7	104.3	99.8	104.6	25	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26	Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda	99.1	99.7	100.0	98.9	99.3	99.5	26	Manufacture of computers, electronic and optical instruments
27	Proizvodnja električne opreme	101.5	100.1	103.0	108.0	102.8	106.3	27	Manufacture of electrical equipment
28	Proizvodnja električnih mašina i aparata d.n.k.	100.3	102.5	100.4	100.3	100.4	100.7	28	Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.
29	Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	100,0	99.5	100.1	101.8	100.1	101.8	29	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
30	Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava	100.0	125.0	*	*	100.0	117.4	30	Manufacture of other transport equipment
31	Proizvodnja namještaja	100.3	101.3	99.1	99.1	99.4	99.6	31	Manufacture of furniture
32	Ostala prerađivačka industrija d.n.k	100.0	100.0	100.0	96.6	100.0	97.8	32	Manufacturing n.e.c.
33	Popravak i instaliranje mašina i opreme	99.9	100.9	*	*	99.9	100.9	33	Repair and installation of machines and equipment
D	Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom i toplom vodom	93.7	99.3	103.9	91.6	93.8	99.3	D	Electricity, gas, steam and hot water supply
35	Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom i toplom vodom	93.7	99.3	103.9	91.6	93.8	99.3	35	Electricity, gas, steam and hot water supply

*d.n.k./n.e.c.-drugdje ne klasificiranih – not elsewhere classified

Godišnje stope promjena cijena proizvođača u BiH po tipu tržišta- ožujak 2017.-ožujak 2018.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Definicija indeksa proizvođačkih cijena

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda je kratkoročni statistički pokazatelj koji predstavlja mjeru promjena cijena proizvoda koje industrijska poduzeća proizvode i prodaju na domaćem i inozemnom tržištu.

Namjena

Prvenstvena namjena Indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda je da služi kao pokazatelj opće inflacije. Zatim služi i kao pokazatelj makroekonomskih performansi, eskalator za prilagođavanje cijena u dugoročnim ugovorima, deflator nominalnih vrijednosti outputa ili međufazne potrošnje u ostvarenom obimu proizvodnje i deflator za nominalne vrijednosti kapitalnih troškova u nacionalnim računima. Važan je alat pri kreiranju i vođenju monetarnih i poreskih politika, kao i za donošenje informiranih ekonomskih odluka u privatnom sektoru.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u Bosni i Hercegovini

Indeks cijena proizvođača u Bosni i Hercegovini se izračunava na temelju reprezentativne liste proizvoda i njihovih proizvođača koju čine oko 570 proizvodnih subjekta. Svakog mjeseca se prikuplja oko 4255 cijene izravno od samih proizvođača putem jedinstvenog obrasca koji je nastao kao rezultat suradnje sa talijanskim partnerima.

Obuhvat indeksa

Osnovni kriterij za odabir proizvoda i usluga koji se mjesečno promatraju jest kriterij proizvođača i proizvoda sa najvećom realizacijom na tržištu, a prema podacima dobivenim putem godišnjeg istraživanja o industriji (IND-21). Sami proizvođači i proizvodi su odabrani od strane entitetskih Zavoda za statistiku dok su pojedinačne stavke unutar tih proizvoda odabrane od strane samih proizvođačkih poduzeća.

NOTES ON METHODOLOGY

Definition of producer price index

Producer price index is a short-term statistical indicator that represents the measurement of change of prices of industrial products produced and sold by enterprises on domestic and non-domestic market.

Purpose

This statistical indicator serves as the measure of inflation. It can also serve as the indicator of economical performance, escalator in long-term contracts, deflator for output values, intermediate consumption, and capital consumption in National Accounts and as an important tool in creating monetary and fiscal policy.

Producer price index in Bosnia and Herzegovina

PPI in Bosnia and Herzegovina is calculated based on the representative list of products and its producers making a sample of cca.570 producers. Each month 4255 prices are collected directly from producers through the unique questionnaire created in cooperation with Italian experts.

Coverage

The main criterion for selecting the sample of enterprises, products and services that are surveyed was the volume of production and selling on the domestic market got from the Annual survey on Industrial production (IND-21). Entities institutes of statistics have created the sample of enterprises and products and the enterprises themselves have chosen the items to be priced.

Snimanje cijena

Prodajna cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu je cijena po kojoj proizvođač prodaje svoje proizvode redovitim kupcima na domaćem tržištu u najvećim količinama, franko utovareno na vagon (kamion) u mjestu proizvođača. U tu cijenu ulaze regresi ukoliko ih proizvođač ostvaruje, a isključuju se trgovački rabati i popusti koje prodavac odobrava kupcu, PDV i akcize.

Cijena proizvođača proizvoda za strano tržište je cijena na nacionalnoj granici- FOB (free on board), što znači da prodavac plaća prijevoz robe do luke isporuke i troškove utovara, a kupac plaća prijevoz, osiguranje, troškove istovara te prijevoz od određene luke do krajnjeg mjesta korištenja.

Pomenuta cijena isključuje PDV i slične poreze izravno vezane za promet kao i sve takse i namete na proizvode i usluge koje poduzeća plaćaju dok se eventualno primljene subvencije na proizvode dodaju.

Sve cijene se prikupljaju mjesečno u razdoblju prikupljanja od 21. prošlog mjeseca do 20. tekućeg mjeseca. Obrazac se dostavlja proizvođačkim poduzećima koji ga popunjenog dostavljaju u centrale Entitetskih zavoda za statistiku koje vrše obradu podataka te izračunate indekse dostavljaju Agenciji za statistiku BiH radi njihova agregiranja za razinu Bosne i Hercegovine.

Ponderi

Ponderi koji se primjenjuju za izračun indeksa proizvođačkih cijena predstavljaju relativni udjel odabranih proizvoda u ukupnoj vrijednosti prodaje industrijskih proizvoda na domaćem tržištu. Za ovo istraživanje primjenjuju se ponderi temeljeni na podacima Godišnjeg izvješća industrije (IND-a 21) iz 2015. godine dok se na razini države temelje na relativnom udjelu pojedinačnog entiteta u ukupnoj proizvodnji iz 2015. godine. Svake godine se ponderi korigiraju kretanjem cijena iz prethodne godine.

Klasifikacija

Klasifikacija industrijskih proizvoda se temelji na Nomenklaturi industrijskih proizvoda BiH 2010. utemeljene na PRODCOM listi 2010.

Prices collection

The price that is to be collected each month on the domestic market represents a price for which producer sells his products to the regular costumers on the domestic market at maximum volume. franco loaded into a wagon (truck) at the producers location. It includes reimbursements if applicable. and it excludes commercial rabbates. disscounts. VAT and excises.

The producer price for non-domestic market is a price on a national border- FOB (free on board). which means that a seller pays the transport to the port. deliverance. loading costs and a buyer pays costs of transport, assurance, unloading and trasport to it's final destination.

This price exclude VAT and similar taxes directly affecting turnover and all taxes and fees on products and services that enterprises pay. The subventions received are added.

All the data should be submitted to the Entities institutes each month for the period from 21th of the previous to the 20th of current month. The Entities Institutes completes the data entry process and calculates the PPI for the level of Entity and forward the indices to the Agency for statistics of B&H that calculates the index for the state level.

Weights

Weights applied for the calculation of producer price index represent the relative share of selected products in the total value of salles of industrial products on the domestic market. Weights are based on the results of the Annual Survey on Industrial production (IND-21) for the year 2015. but for the state level the weights are based on the relative share of each Entity in the total production also from the year 2015. Each year the weights are price updated.

Classification

Classification of industrial products is based on the Nomenclature of Industrial Products in B&H 2010 based on the PRODCOM List 2010.

Agregiranje

Pri izračunu indeksa proizvođačkih cijena prvo se izračunavaju elementarni indeksi na razini proizvoda koji predstavljaju odnos cijene iz tekućeg razdoblja i bazne cijene (cijene iz prosinca prethodne godine). Pri tomu se kao mjera srednje vrijednosti koristi prosta geometrijska sredina. Iz elementarnih indeksa se računaju agregatni indeksi klasa, područja, podpodručja i ukupan indeks korištenjem Laspayres-ove formule za ponderiranu aritmetičku sredinu.

Aggregation

The first step in calculation of PPI is the calculation of elementary indices at the level of each products. that is the ratio between the current month price and the base price (from December of the previous year). After that the simple geometric mean is applied. The second step is the calculation of the indices of higher aggregates such as classes, divisions, subsections, sections and overall index using the Laspayeres's formula for the weighted arithmetic mean.

Izdaje i tiska Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622

Elektronička pošta/E-mail : bhas@bhas.gov.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.gov.ba>

Odgovara: ravnatelj mr.sc. Velimir Jukić

Person responsible: M.Sc. Velimir Jukic, Director

Priopćenje priredili: Rubina Ligata i Gorčin Stojanović

Prepared by: Rubina Ligata i Gorčin Stojanović

Podaci iz ovog priopćenja objavljuju se i na internetu

First Release data are also published on the Internet